

Spirometriundersökning

Information till patienten

I samband med kallelsen för planerad spirometriundersökning ska information om undersökningen skickas till patienten.

I informationsbrevet ska det framgå hur undersökningen går till och vad som gäller för medicineringsplanering innan undersökning.

Vid behandlingsuppföljning bör patienten ha tagit sin basmedicinering som ordinerat, men avstått från kortverkande beta-2-stimulerare.

Undersökningsförfarande

Patienten informeras om undersökningen. Tolk ska användas vid behov.

- Löst sittande kläder.
- Patienten sittande med rak rygg.
- Tandprotes ska sitta kvar. Det är större risk för läckage om den tas ur.
- Näsklämma ska alltid användas.
- Dokumentera om undersökningen inte gått att utföra optimalt (vid smärta, språksvårigheter, dålig medverkan eller liknande). Även annan relevant information, så som kroppsbyggnad eller etnicitet, kan behöva noteras.
- I vissa spirometrar kan några normala andetag tas med munstycket i munnen före mätning av VC eller FVC, vilket är en fördel.

- Vid mätning av FVC (VC) och FEV₁, maximala forcerade utandningar, ska tre godkända blås utföras. Två av blåsen ska vara reproducerbara.
- Platå ska ha uppnåtts, det vill säga volymminskningen ska vara < 0,025 L under den sista sekunden.
- Alla blås ska ha en tydlig peak. Utandad volym får ej överstiga 5 % eller 0,15 L av FVC innan maximal utandningshastighet har uppnåtts.
- FVC (VC) och FEV₁ bör inte skilja > 150 ml mellan de två bästa blåsen (för vuxna). För barn 6 år eller yngre måste skillnaden vara mindre än 100 ml eller 10 % av det högsta värdet av FEV₁ respektive FVC.
- Den forcerade utandningen efterföljs av en maximal forcerad inandning.
- Vid diagnostiska spirometri samt om en korrekt utförd FVC inte kan uppmätas (tex på grund av hosta) ska även långsam vitalkapacitet (VC) mätas. Vid beräkning av kvoten FEV₁/FVC (VC) används det högst uppmätta värdet av FVC (VC) och FEV₁.

Ansvarig redaktör: Ulrika Berg, distriktssköterska, allergi-astma-, KOL-sjuksköterska, Region Skåne
Granskare: Kerstin Romberg och Henning Stenberg, båda specialister i allmänmedicin, Nässets Läkargrupp
Uppdaterad: november 2023
Webbplats: vardgivare.skane.se
Utgiven av Primärvårdens Utbildningsenhet - Allergi, Astma, KOL, Region Skåne